

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12CoCsp/44/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119445169
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6119445169.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kvietka a sudcov JUDr. Janky Benkovičovej a Mgr. Martina Štubniaka, v spore žalobcu EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného Remedium legal, s. r. o., IČO: 53 255 739, so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, proti žalovanému X. X., nar. XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom S. XXX/XX, W. Z., zastúpenému ZASTAVME ÚŽERU - Občianske združenie na právnu ochranu občana a finančného spotrebiteľa, so sídlom Pod Hájom 1367/169-44, Dubnica nad Váhom, o zaplatenie 976,18 Eur istiny s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 12Csp/15/2020 - 109 z 07. mája 2020, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Veľký Krtíš, ako súd prvej inštancie (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“), odvolaním napadnutým rozsudkom žalobu zamietol (prvý výrok). O trovách konania rozhodlo tak, že žalovanému priznal proti žalobcovi náhradu trov konania v celom rozsahu (druhý výrok).

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že žalobca sa voči žalovanému domáhal zaplatenia sumy 976,18 Eur s 5 % úrokom z omeškania titulom nesplnenia záväzkov vyplývajúcich zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zmluvou o postúpení pohľadávok uzavretej dňa 29. 04. 2019 medzi spoločnosťou Home Credit Slovakia, a. s. ako postupcom a žalobcom ako postupníkom, bola pohľadávka postupcu voči žalovanému postúpená na žalobcu. Postupca uzavrel so žalovaným dňa 08. 09. 2014 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 4409025850 (ďalej aj „Zmluva“), ktorou poskytol žalovanému peňažné prostriedky vo výške 1 200,- Eur. Žalovaný neplnil splátky v stanovených termínoch, čím porušil svoju povinnosť vyplývajúcu zo Zmluvy, preto postupca pohľadávku zosplatnil. Pohľadávka žalobcu predstavovala sumu 976,- Eur ako rozdiel medzi čerpanými peňažnými prostriedkami a úhradami žalovaného (1 200,- Eur - 223,82 Eur), zvyšok si žalobca neuplatňoval.

3. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ust. § 497 Obchodného zákonníka (ďalej aj „ObZ“), § 39, §52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 9, § 565 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), § 1 ods. 2, § 11 ods. 1, § 17 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoSÚ“) a dospel k záveru o nedôvodnosti žaloby pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, a preto ju zamietol. Nemal preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu - postupcom a žalovaným ako dlžníkom bola písomne uzavretá Zmluva o revolvingovom úvere zo dňa 27. 07. 2016, kedy bola žalovanému na účet vyplatená suma 1 200,- Eur. Nakoľko Zmluva nemala písomnú formu tak ako to vyžaduje ust. § 9 ods. 1 ZoSÚ, považoval predmetný úver podľa § 11 ods. 1 písm. a) ZoSÚ za bezúročný a bezpoplatkov. V konaní nebolo sporné, že sa žalovaný dostal do omeškania so splácaním dlhu, preto právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného k zaplateniu celého dlhu listom zo dňa 28. 03. 2017, čím malo prísť k

vyhlásení predčasnej splatnosti celého úveru. Uvedenému však nepredchádzalo upozornenie, ktorým mal právny predchodca žalobcu v zmysle § 53 ods. 9 OZ upozorniť žalovaného na uplatnenie práva na predčasné zosplatnenie dlhu a poskytnúť mu lehotu nie kratšiu ako 15 dní na prípadné plnenie omeškaných splátok. Nakoľko právny predchodca žalobcu nespĺnil podmienky stanovené zákonom, nemohlo dôjsť k platnému a účinnému zosplatneniu úveru. Preto bola predmetom Zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej medzi postupcom a žalobcom pohľadávka, ktorá nebola ku dňu uzatvorenia Zmluvy splatná podľa § 17 ZoSÚ. Konštatoval nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, z ktorého dôvodu žalobu zamietol.

4. O trovách prvoinštančného konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) aplikujúc záadu úspechu, a preto plne úspešnému žalovanému priznal náhradu trov konania v celom rozsahu.

5. Proti rozsudku prvoinštančného súdu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie a žiadal, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu zmenil a žalobe vyhovel alebo aby rozhodnutie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Odvolacie dôvody vymedzil podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie o zosplatnení pohľadávky a jej následnom postúpení. Poukázal na to, že išlo o špecifický bankový produkt, na základe ktorého žalovaný čerpal peňažné prostriedky, ktoré bol povinný vrátiť formou vkladov na účet. Termín konečnej splatnosti čerpania úveru z karty nebol jednoznačne určený, a preto postupca si sám stanovil čas povinnosti pre splatenie dlhu žalovaným podľa § 563 OZ, čím určil splatnosť predmetného záväzku.

7. Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Súhlasil s právnym záverom súdu prvej inštancie o nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu, pretože Zmluvou o postúpení pohľadávok nebola postúpená splatná pohľadávka pre nedodržanie podmienok v zmysle § 53 ods. 9 OZ.

8. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného zotrval na svojom odvolacom návrhu, pričom opätovne poukázal na § 53 ods. 9 a § 565 OZ bez uvedenia nových tvrdení.

9. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vec mu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. Podľa § 389 ods. 1, písm. c) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

11. Odvolací súd po oboznámení sa s prejednávanou vecou dospel k záveru, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil a preto je jeho rozhodnutie vecne nesprávne.

12. Na základe ustálenej judikatúry sa pod pojmom nesprávne právne posúdenie rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie veci konkrétne spočíva v tom, že súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval.

13. Podľa § 524 ods. 1 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

14. Postúpenie pohľadávky zmluvou podľa § 524 a nasl. predstavuje typickú dobrovoľnú cesiu, ktorá je prejavom autonómie slobodnej vôle kontrahentov. V dôsledku postúpenia dochádza k prevodu pohľadávky z jej pôvodného majiteľa ako postupcu, na nového nadobúdateľa ako postupníka. Ide o dvojstranný právny úkon bez účasti dlžníka, ktorého súhlas sa na postúpenie pohľadávky nevyžaduje,

a ktorý nemusí byť o postúpení vôbec informovaný. Práva a povinnosti dlžníka zo záväzkového vzťahu nie sú v zásade postúpením pohľadávky nijako dotknuté (princíp identity pohľadávky). Zákon osobitne chráni postavenie dlžníka, keď neumožňuje postúpenie pohľadávky, ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil a zachováva dlžníkovi aj vo vzťahu k postupníkovi všetky námietky proti pohľadávke, ktoré mohol uplatniť v čase postúpenia (§ 529 OZ). Postúpením pohľadávky dochádza v rámci záväzkového vzťahu k tzv. singulárnej sukcesii, ktorá má hmotnoprávne účinky. Právnym nástupcom (sukcesorom) pôvodného veriteľa sa v rozsahu postúpeného práva na plnenie stáva postupník [viď Števíček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník II., § 451-880. Komentár. Praha: C.H. Beck, 2015, 1802 s.; (ďalej len "Komentár")].

15. Predmetom postúpenia môže byť akákoľvek pohľadávka v zmysle práva na plnenie voči dlžníkovi, pokiaľ jej postúpenie nevylučuje OZ alebo iný právny predpis. Spôsobilým predmetom postúpenia môže byť vo všeobecnosti pohľadávka splatná alebo nesplatná, premlčaná, podmienená, prípadne relatívne neplatná, pokiaľ sa dotknutá osoba pred postúpením neplatnosti účinne nedovolala podľa § 40a OZ. Zmluvou o postúpení pohľadávky sa z hľadiska jej účinkov vždy prevádza iba konkrétne právo postupcu na plnenie voči dlžníkovi, nie však zmluvný vzťah ako celok. Postupník na základe cesie nevstupuje do základného obligačného vzťahu s dlžníkom, z ktorého postupovaná pohľadávka vznikla, a ktorého obsah môže tvoriť značný objem práv a povinností, ktoré nie sú postúpením dotknuté. Účastníkom pôvodného záväzkového vzťahu ostáva naďalej postupca. Spolu s pohľadávkou nadobúda postupník aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené. S postúpenou pohľadávkou nadobúda postupník osobitnú povinnosť strpieť prípadné uplatnenie námietok, ktorými dlžník v čase postúpenia disponoval voči postupcovi, vrátane kompenzačnej námietky vo vzťahu k pohľadávkam, ktoré mal dlžník voči postupcovi v čase notifikácie.

16. V danom prípade súd prvej inštancie zamietol žalobu z dôvodu, že nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky zo strany postupcu na žalobcu, čo malo v konečnom dôsledku vplyv na nedostatok jeho aktívnej vecnej legitímácie.

17. Odvolací súd zhodne s názorom súdu prvej inštancie konštatuje, že v danom prípade žalobca nepreukázal existenciu Zmluvy, na základe ktorej mal žalovanému poskytnúť úver. V spise sa síce nachádza Zmluva o spotrebiteľskom úvere a Zmluva o revolvingovom úvere č. 4409025850 zo dňa 08. 09. 2014, ktorej predmetom bolo poskytnutie úveru žalovanému vo výške 549,- Eur určených na kúpu huteľnej veci - práčky zn. Indesit. Zároveň na základe tejto Zmluvy mal byť žalovanému poskytnutý aj revolvingový úver s úverovým limitom 500,- Eur. Žalobca si však v konaní uplatnil nárok na zaplatenie sumy 976,18 Eur s prísl., ktorá mala predstavovať rozdiel medzi poskytnutým úverom vo výške 1 200,- Eur na účet žalovaného a vykonanými platbami zo strany žalovaného vo výške 223,82 Eur. Predmetný úver bol žalovanému poskytnutý dňa 26. 07. 2016. Žalobca preto nepreukázal, aký nárok uplatňovaný v tomto konaní bol zo Zmluvy uzatvorenej dňa 08. 09. 2014, nakoľko v danom prípade bol úverový limit 500,- Eur, pričom k tejto Zmluve nebol vypracovaný žiaden písomný dodatok o navýšení úverového rámca a skutkové tvrdenia žalobcu o ústnom navýšení úverového rámca boli popreté zo strany žalovaného. Žalobca teda nepredložil písomnú zmluvu, a preto ak žalovaný čerpal peňažné prostriedky bez existencie zmluvy, zakladalo by to bezdôvodné obohatenie na jeho strane podľa § 451 OZ. V takomto prípade ide o občianskoprávny vzťah a neuplatňujú sa ustanovenia ZoSÚ (§ 17) a tiež sa nevyžaduje ani postup podľa § 565 a 53 ods. 9 OZ.

18. Napriek tomu, že prvoinštančný súd konštatoval, že žalobca nepreukázal existenciu Zmluvy, vzhľadom na zistený skutkový stav nesprávne právne posúdil aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu, nakoľko pri nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia sa nevyžaduje zosplatenie nároku veriteľa.

19. Vzhľadom na uvedené odvolaciemu súdu neostávala iná možnosť ako rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušiť a vec mu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 387 CSP), ani na jeho zmenu (§ 388 CSP).

20. Úlohou prvoinštančného súdu bude opätovne vysporiadať s otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu ako aj s ďalšími prípadnými námietkami strán sporu. Dôvodnosť nároku žalobcu posúdi vzhľadom na skutočnosť či došlo k platnému uzavretiu zmluvy a na základe nej k poskytnutiu úveru podľa zmluvných podmienok. V prípade nepreukázania uzavretia zmluvy posúdi nárok žalobcu podľa

príslušných ustanovení OZ o bezdôvodnom obohatení, pričom ako bolo vyššie uvedené, v takom prípade sa nevyžaduje postup podľa § 565 a 53 ods. 9 OZ. Svoje rozhodnutie riadne odôvodní a to aj ohľadne výroku o trovách konania tak, aby spĺňalo náležitosti riadneho rozhodnutia podľa § 220 ods. 2 CSP.

21. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP).

22. V novom rozhodnutí rozhodne prvoinštančný súd aj o náhrade trov celého, teda aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa

toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).